

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 48

29. listopadu 2015

Cena: 8 Kč

Pozvánka na seminář

Srdečně zveme na exegeticko-dogmatický seminář k vánočním textům na téma Magnificat (L 1,39-55), který se uskuteční ve středu 2. prosince od 9.30 hodin v budově ÚÚR v Praze-Dejvicích (Wuchterlova 5, Praha 6). Přihlášky zasílejte na adresu: kristyna.mlynkova@ccsh.cz

Podnětný seminář o možnostech a perspektivách spolupráce státu s církvemi a náboženskými společnostmi proběhl 11. listopadu v Senátu Parlamentu ČR. Setkání zahájila a moderovala místopředsedkyně Senátu Miluše Horská, účastnila se řada hostů z akademického a univerzitního prostředí i z médií a rovněž představitelé církví včetně našeho bratra patriarchy Tomáše Butty, jehož příspěvek na semináři ve zkráceném znění přinášíme:

Čím mohou církve přispívat ve společenském dialogu

Slovo je pro biblické náboženství a pro křesťanství velkou hodnotou. Ve Starém a Novém zákoně můžeme rozpoznávat biblické zásady vedení dialogu. Tím prvním významným předpokladem je naslouchání. V listě Jakubově slyšíme: „Každý člověk ať je rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení, pomalý k hněvu“ (Jk 1,19). Skutečný dialog vzniká tehdy, jsou-li lidé schopni si navzájem naslouchat.

Dalšími předpoklady hodnotného a užitečného dialogu je respektování toho druhého jako partnera. „Pokládejte toho druhého za přednějšího než sebe“ (Fp 2,3). „V úctě dávejte přednost jeden druhému“ (Ř 12,10). Bratrský rozhovor vyžaduje ochotu a schopnost porozumět tomu druhému. „Mějte porozumění jeden pro druhého“ (Ř 12,16). Předpokladem komunikace a dialogu je osobní vztah. Dialog je založen na vztahu, kladném vztahu, a vyžaduje překonávání nedůvěry a větší otevřenost.

Komunikaci a dialogu se musíme učit jako hře na hudební nástroj. Učíme

Dokončení na str. 3

Den válečných veteránů

Již tradičně si připomínáme Den válečných veteránů, který se slaví 11. listopadu u příležitosti konce 1. světové války a 76. výročí úmrtí člena CČSH, studenta Jana Opletala. Letos opět uspořádala pražská diecéze a NO Praha 1-Staré Město bohoslužbu a slavnostní shromáždění, a to v předvečer, 10. listopadu v kostele sv. Mikuláše v Praze. Na shromáždění jsou zváni příslušníci armády, policie, hasičského záchranného sboru, Čsl. obce legionářské, České obce sokolské, Českého svazu bojovníků za svobodu, Společnosti M. R. Štefánika, Masarykovy společnosti ad. Vládu zastupovala ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová a ministr kultury Daniel Herman. Bohoslužbu vedli br. biskup David Tonzar a br. patriarchy Tomáš Butta. red

Brázdy víry a naděje

Ježíš řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.“ (L 9,62)

Dobře víme, co tomuto textu předcházelo. Někteří lidé se rozhodli následovat Ježíše, ale on jim zakázal činit ledacos, co se jim zdálo přirozené. Tak jeden chtěl nejprve uvést svůj dům do pořádku a rozloučit se s rodinou, ale on mu to nedovolil. Jiný chtěl nejprve pohřbit svého otce, ale Ježíš mu řekl: „Nech mrtvé, ať pohřbívají své mrtvé.“ Na první pohled se nám zdá nesprávné, co žádá. Ale tak už se věci mají v království Božím, že to, co by mělo podle našeho přirozeného lidského citu být na řadě, v Božím království na řadě není a musí tomu předcházet jiné, nezbytnější.

V adventní době myslím vždy na to, proč se Izraelitům, kteří tak krásně dovedli slavit advent a vášnivě čekali na svého Pána a Vykupitele, proč tomuto tak připravenému národu se Boží království ztratilo? Nikoli proto, že by postrádal zbožnost, ne ze zatvřelosti, nýbrž právě pro nepřiměřenou úctu k Zákonu a Prorokům. Židé neporozuměli znamením doby, a proto jim Pán Ježíš nemohl pomoci.

Velký adventní čas nastal v dějinách lidstva ještě jednou. Počátkem středověku byl očekáván příchod Páně. Čas stál před pluhem jako kůň plný síly, jeho nozdry se dmou, na obloze září ranní červánky. Lidé se však ohlíží zpět na církevní otce a na koncily. Zůstali stát.

Neříkejte se zpět! Dívejte se kupředu, zda před pluhem nekráčí zářná postava! Bojím se, že se příliš díváme zpět. Příliš mluvíme a píšeme o reformátorech a myslíme, když takovým způsobem ožívujeme a zpřítomňujeme reformační dobu se všemi jejími velikými osobnostmi, že tím dáváme dnešní době víc síly. Když slyším o naší době, mnohdy se mi chce říci: „Méně

Luthera a méně Gustava Adolfa, ale více Krista!“

Což necítíme sami, že je to ve skutečnosti sebedopřevádění, když naše doba klade na některé věci převeliký důraz a domnívá se, že když jsou diktovány našim přirozeným citěním, že jsou záležitostí Božího království? Hle, to jsou slova: „Dovol mi nejdřív...“

„Nejdřív najdeme nové formy pro starou víru v moderním duchu, abychom se smířili s evangeliem, a pak teprve půjdeme na nové úkoly.“ Nebo „nejprve vytvoříme nové organizační formy, usmíříme církve navzájem a vzájemně se spojíme a pak nastane nová doba pro šíření evangelia.“ A hle, pro tyto časné úkoly za-

pomínáme na budoucí čas: království Boží je však právě práce na budoucnosti. Chybí nám muži adventu!

Ale svět soudí a posmívá se. Ač nesprávně, nakonec se musíme přece jen ztišit a pokořit, neboť v jednom má svět pravdu: křesťanství v dnešní době není silou, je odsuzováno. Boží slovo je kázáno a Písmo rozšiřováno, ale evangelium je jako nádherné semeno, které všude poletuje ve vzduchu a všude padá na zem, ale nevzchází, protože tu není lidí, kteří by táhli brázdy. A tak přilétají ptáci nebeští a zobou sítě, které je tak pro svět ztraceno. A tak musíme být těmi, kteří orají. První je při orání víra. Co by to

jim blízký a s nimi spjatý...

Když jsem byl chlapec, chtěl jsem se učit orat a myslel jsem si, že je to lehké... Nabyt jsem však postupně zkušenosti: aby byla pěkná brázda, celou vahou těla se musím položit na pluh... To znamená, že si nesmíme ulehčovat! Pociťuji to jako osobní zodpovědnost vůči Kristu. Mělo by se na nás poznat, že svůj život bereme zodpovědně, že naše bytí má něco znamenat pro lidi, s nimiž žijeme, a pro příchod Božího království v našem okolí... Ten kdo oře, vidí půdu pod radlicí jako zelenou vlnu. Poměrně nevelkým tlakem se všechny plevel, který pokrýval zemi, pohřbívá pod obracejícími se hroudami. Normálně by se nevyhubil. Tucet lidí by stěží za den vyčistil pole tak dokonale, jako to udělá pluh během několika málo hodin.

Podobně rozmanitá jsou pokušení, s nimiž se na životní pouti setkáváme. Jsou odvrhována těmi, kdo jdou tvrdou cestou života v brázdě za Ježíšem. Kudy následovníci Ježíšovi procházejí, tam čistí, tříbí, pomáhají druhým.

Běžně říkáme o člověku, který něco vykonal, že za sebou zanechal stopu. Ví to o něm ten i onen, že něco udělal. Náš Pán Ježíš klade před nás jiný cíl: táhnout brázdu, to znamená dělat něco pozehaného. Když pak obilí vzroste, kdo vidí na poli brázdy? Když se pak díváme na zlaté se vlnící pole, kdo zná jména těch, kteří vyorávali brázdy? Ale oni tu byli, tehdy pod zkaleným podzimním nebem, když vály větry a mraky se těžce převalovaly po obloze. Oni tehdy orali své brázdy víry a naděje!...

Adventní kázání Alberta Schweitzera, proslavené 18. prosince 1904 ve Štrasburku; přeložil Ctibor Vostrubec. Redakčně zkráceno.

bylo za oráče, který na podzim táhne brázdy, kdyby nevěřil, že přijde jaro... Ve světě je tolik energie, kolik je v něm víry a naděje. Kdyby jen jeden lidský pár věřil, pak má sílu, kterou nelze zadržet.

Druhou důležitou věcí po orbě je mlčení. Musíme se naučit, že naše řeči a naše rozhodování je bez síly a že v Božím království se koná skromná a tichá práce.

Třetí věcí při orbě je orat a pracovat sám. Očekáváme možné i nemožné od různých schůzek a kongresů a zapomínáme, že neplodnější práci musíme udělat jen my sami. I když jich více na poli oře, jde každý sám za svým pluhem a nehovoří s druhými, nýbrž se jen na ně dívá, cítí se

Milý čtenáři, už sis objednal Český zápas na rok 2016?

Z citátů Alberta Schweitzera

- *Kde je v lidech světlo, tam z nich také vyzařuje.*
- *Mezi lidmi je mnoho chladu, protože nemáme dost odvahy dávat se tak srdečně, jak srdeční vskutku jsme.*
- *Otevřte oči a hledejte, kde nějaký člověk potřebuje trochu času, trochu účasti, trochu společnosti, trochu péče. Je to možná někdo osamělý, zahořklý, nemocný, nešikovný, pro koho můžeš něčím být. Je to možná stařec nebo dítě. Nenech se zastrašit, když musíš čekat nebo experimentovat. Buď připraven i na zklamání. Ukaž se lidem jako člověk.*
- *Kdo se odhodlá konat dobro, nesmí očekávat, že mu lidé budou odklízet kameny z cesty, nýbrž musí být připraven, že mu jich naopak hodně naválí. Jen ta síla, která se takovým odporem vnitřně očišťuje a posiluje, může je opravdu přemoci.*
- *Láska ke zvířatům ze mne učinila lidskou bytost.*
- *Každý si může zřídit své Lambaréné.*
- *Dobrý příklad není jednou z možností ovlivnit jiné lidi. Je to jediná možnost.*

Z dávných časů plynových lamp

Ulice ještě sněhem nevykvetla, zato už lampář rozsvěcoval světa. Ne lampa, hvězda na sloup usedla, zpod víček když jsem na ni pohlédla,

jen když jsem pěkně oči přimhouřila, některá barevná a jiná bílá. Nevadí, že je den už krátký - o to víc času na pohádky!

Za chvíli bude Mikuláše. Hrst buráček - no to je naše. A kolik dní je do Ježíška? Ted' tak být malá chytrá myška,

mrknout se, co je připraveno. To těšení má správné jméno. A maminka, co všechno uchystala, je krásná, jako když jsem byla malá.

Z německého originálu přeložila Pavla Váňová

Z kazatelského plánu

První neděle adventní

Přistupte, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodinem, který nás učinil. Uslyšíte-li dnes jeho hlas, nezatvrzujte svá srdce!

ŽALM 95,6-8

První čtení: Jeremjáš 33,14-16

Tužby adventní:

1. Abychom vstoupili do společenství s Kristem, který nás nepřichází soudit, ale naopak zachránit, modleme se k Hospodinu.
2. Abychom všichni byli připraveni na Kristův slavný příchod na konci věků, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, vzbud' svou silu a proměň naše srdce, abychom tvůj den vyhlíželi a nástrahám hříchu odolávali! Svým svatým Duchem nás osvit', at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Tesalonickým 3,9-13

Evangelium: Lukáš 21,25-36

Verš k obětování: Zacharjáš 1,3

Verš k požehnání: Lukáš 21,28

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, dej, at' v našem jednání projevujeme milosrdenství k trpícímu bližnímu, abychom se důstojně připravili na vánoční oslavu tvé lásky, která mezi nás přišla v Ježíši Kristu, našem Pánu. Amen.

Vhodné písně: 203, 204, 158

Jeruzalém jako palimpsest Božské přítomnosti

Ze Sorbonny až do Prahy: Poznámky z oblasti mezi Sanctum sanctorum a Jackem Rozparovačem Esej dr. Václava Cílka o Jeruzalému

JERUZALÉM JAKO PALIMPSEST POZEMSKÉ SMRTI

Připomíná-li některé město palimpsest, tak to je Jeruzalém. Různé prameny uvádějí, že za dobu své třítisícileté existence bylo město zničeno buďto 18x nebo 23x, ale upřímně řečeno při takovéto anihilační dynamice na jednom či dvou masakrech nesejde. V Damašku o tom rovněž vědí svoje. A pokud existuje exemplární bojiště světa, pak to je celá Syropalestina. Vždyť i poslední světová bitva bude svedena v širokém údolí v krajině jako někde u Lipan či Křečhoře poblíž pahorku Megido. Ten se označuje i jako Armagedon a leží pod horou Proměnění, tedy pod Taborem, kopcem, jehož prsovitý tvar se Řípu podobá. Jeruzalém byl pravděpodobně založen jako poutní místo, které, jak je zapsáno na Západní zdi, „Boží Přítomnost nikdy neopustila“. Našinec je z toho mírně dezorientován, protože kdyby jeruzalémskou situaci aplikoval na Čechy či Moravu, tak by si musel říct, že možná čistě teoreticky něco božského bytuje ve svatovítské katedrále a na Velehradě, ale na Špilberku či v Terezíně o tom není nejmenšího sporu. Jeruzalém nás nutí klást si nepřijemné otázky, je to město, kde se dá zbláznit lépe a rychleji než jinde.

Z lidového podání je řešení hádanky v podstatě triviální, protože v hluboké jeskyni pod Chrámovou horou sídlí všechny větry světa a jeden z nich je vítr války. Přebývají zde andělé, ale jeden z nich je andělem smrti. Pokud Božský Jeruzalém nikdy neopustila Boží Přítomnost, tak pozemský Jeruzalém zase nikdy neopustila Smrt.

VE VLAKU DO BEROUNA

Budu nepřijemný. Jel jsem vlakem do Berouna a ze vši té Božské přítomnosti mi šla hlava šejdrem, jakoby směřovala po trati do Lochovic, ale tělo se vezlo podél Berounky. Četl jsem vzpomínkovou knihu na františkána Zdeňka Bonaventuru Boušeho. Píše o svatém

Františkovi, ale nezni to sladce. Představoval jsem si, jak „Bony“ s Gustavem Meyrinkem jedou ve stejném kupé a já je poslouchám. Podle zenového mistra Issa ze 14. století lze ostatně osvícení nejlépe dosáhnout pod horským vodopádem v provincii Bašó nebo v přímém rychlíku Dobříš-Paříž. Od té doby, co mi tato pravda byla vyšší mocí z nádražního amplionu na zastávce v Klíně sdělena, používám vlak jako ašram, jehož vnitřní brány mi otvírá tajemný šém – „inn carta“.

Bony: „Tvorstvo netouží být hýčkáno, ale hluboce dychtí po očistném zničení a obnovení.“

Gustav: „Války a konflikty jsou od dábla i od Boha. Někdy nesou znamení svědčovo, ale jindy jsou výsledkem hluboké prosby duše po otřesu, který ji probudí; a po utrpení, které ji očistí. Duše davu není nikdy sama. Je nemilosrdná k druhým i k sobě samé a bez slitování strhává do mlýnice duše vyšší.“

Bony: „Bojím se smrti, protože nežiji v sebeklamu. Děším se poměrů, které vidím kolem sebe. To, co jsem viděl v politice, spatřuji i v církvi.“

Gustav: „Kolo se otáčí. Sledovali jsme Boha a došli ke zlatému teletí. Ted' víme, že nemáme sílu se změnit, a tak voláme anděly smrti, aby nás obnovili. Pokud nás něco čeká, není to výsledkem našich chyb, ale hlavně nejhlubších tužeb.“

Bony: „Celá desetiletí jsem přemýšlel nad tím, co nelze zničit.“ Gustav (dojat): „A objevil jste to, příteli?“

Bony (s úsměvem oslika Páně): „Ano, ale v poslední chvíli mi to stejně nepomohlo.“

Vlak projíždí pod tetínskou ostrožnou, postavy, reálnější než já sám, mizí. Říkám si: „Križe přichází, protože si to všichni v hloubi zneklidněného, chvějivého srdce přeje-me. Není jednoduché žít v blahobytu. Někde u Seneky jsem četl větu: „Říše, které byly pevné za domácích i zahraničních válek, náhle se zřítily bez jakéhokoli útoku.“ Kolik je vůbec měst, která vydržela žít ve štěstí?“

Pokračování příště

Nad Písmem

NA ZEMI BUDE ÚZKOST NÁRODŮ

L 21,25-36

Budou znamení na slunci, měsíci a hvězdách a na zemi úzkost národů, bezradných, kam se podít před řevem valícího se moře. ... Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všechno stane. Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepominou. Mějte se na pozoru, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a starostmi o živobytí a aby vás onen den nepřekvapil jako past... L 21,25-36

Jsmo navyklí vnímat advent jako čas přípravy na vánoční svátky. Zapomínáme však, že v adventu se připravujeme nejenom na oslavu toho, co se již stalo, ale hlavně na příchod toho, co se teprve má stát. O vánočních svátcích oslavíme tajemství Kristova vtělení a narození, které se sice událo již přede dvěma tisíciletími, ale vždycky bude základem naší spásy. Dějiny spásy mají svůj počátek v Božím vyvolení Izraele a svůj střed v pozemském životě a vykupitelském díle Božího Syna Ježíše Krista. Mají také svůj závěr a vrchol, jímž bude Kristův příchod ve slávě, poslední soud a definitivní nastolení Božího království. A právě na to se musíme začít připravovat. Můžeme tomu klidně říkat příprava na konec světa.

Zdá se to možná zvláštní, ale opravdu každá doba v sobě nese apokalyptické rysy, v nichž rozeznáváme, že náš svět je pomíjivý a konečný. Z toho vzhází ona úzkost národů zmírājících strachem, jak se píše v dnešním úryvku z evangelia.

Myslím, že právě strach a úzkost svírají nemalou část našeho českého národa. Ba co více! Když přicházejí krizové okamžiky, vnikají strach a úzkost do srdcí každého z nás. Bojíme se, že jakási bezejmenná masa lidí, připomínající řev valícího se moře, nám přichází vzít naše malé jistoty a zaběhaný způsob života, na který s oblibou nadáváme, ale ve skutečnosti jsme v něm zabydlení natolik, až je pro nás nepředstavitelné, že by šlo žít jinak. Bojíme se budoucností a představujeme si ji v nejtemnějších barvách. Bojíme se neznáma, které tušíme za branou zítřka. Strach a úzkost se projevují v naší nervozitě, vzteku, frustraci, ale i ochotě naslouchat nejrůznějším falešným mesiášům, slibujícím rychlá a radikální řešení. Takže i naše doba je apokalyptická. Nevím, jestli se blíží konec světa jako takového, ale je zřejmé, že se mění podoba světa, v němž se pohybujeme. Mění se do té míry, že se v tom světě přestáváme cítit doma. Už není tak úplně náš. Vlastně se ani nedivím, že se do našeho myšlení i chování vplížily strach a úzkost. Jestliže se to děje – a že se to děje, pozorujeme sami na sobě – vypovídá to cosi nelichotivého především o nás křesťanech. Ukazuje se, že naše víra doposud stála na písku

a neopírala se o pevnou skálu Kristova evangelia. A to je nám výzvou k obrácení a poctivému hledání Boží vůle pro naše životy.

Evangelium je lékem proti strachu. Ježíš říká jasně: „Až se toto začne dít, napřimte se a zdvihněte hlavy, neboť vaše vykoupení je blízko.“ Apokalyptická znamení této naší doby nám chtějí připomenout, že našim pravým domovem není a nesmí být nynější Bohu odcizený svět, v němž jedni vládou a druzí otročí, jedni bijí a druzí jsou bití. Nečekáváme snad nové nebe a novou zemi, v níž bude sídlit spravedlnost? Proto se přece modlíme: „Přijď království tvé!“

Boží království není územím, které si Bůh musí vydobýt na pozemských vladařích. Není z tohoto světa, ale do tohoto světa sestupuje. Je prostorem, v němž se zjevuje moc a přítomnost božského Krále Krista. Tímto posvátným prostorem má být lidské srdce otevřené a odevzdané Kristu. Neotvírejte tedy své srdce strachu, nýbrž Kristově lásce, která strach zahání. Líbí se mi slova katolického kněze Ládi Heryána:

„Boží království je zkušenost přítomná již v tomto světě a v tomto čase – v závislosti na tom, jak člověk dokáže žít v otevřenosti Bohu a napojení na něm.“ Lukáš Bujna

*Hospodine, Hospodine,
vezmi tyto ruce, uč je, co mají nosit, vezmi tyto ruce,
aby se nezatínaly v pěst.
Vezmi tato ústa, tak rychlá ke kritikám, vezmi tato ústa a polib je.*

Bono Vox, skupina U2, píseň Yahweh

Čím mohou církve přispívat...

Dokončení ze str. 1

se dialogu v církvi. Komunikace v církvi současné doby nemůže být založena na jednostranném prosazování názorů autoritou a mocí, ale na trpělivém přesvědčování a hledání společného souhlasu v názorovém prnutí.

Je důležité vést rozhovor uvnitř své vlastní církve, ale také vést rozhovory mezi církvemi. V tomto dialogu, přinášejícím vzájemné poznávání, spočívá význam rozvíjení ekumenických vztahů a spolupráce. Je to i značný přínos pro společnost, když církve jsou schopny i přes rozdíly a konflikty v minulosti dnes spolu hovořit a spolupracovat. A cenné je to i v případě širšího mezináboženského dialogu, ja-

ko je například aktivita „Společný hlas židů, křesťanů a muslimů“.

Církev je nositelkou duchovních a etických hodnot, které je možné předávat jen v dialogu se současným světem a společností. Církev ne vždy dostatečně přesvědčivě a věrohodně dokáže sdělovat a předávat tyto hodnoty. A společnost má někdy zase zábrany se tohoto dialogu s církvemi účastnit, a to může mít více příčin. Mezi církví a společností není však příkrá hranice. Církev žije ve společnosti, její členové jsou občany tohoto státu. Dialog týkající se společnosti probíhá také uvnitř církvi. To přináší i názorovou rozdílnost v náhledech na živé problémy politické a společenské. Jsou témata, která podobně jako ve společnosti

přinášejí i v církvi názorové rozdělení, jako je v současnosti uprchlická krize a vztah k islámu. Jde o to hledat společně křesťanská východiska. Překážky v dialogu spočívají v přehlížení druhého, v předsudcích, v neúčtě vůči druhému, v neupřímném zastírání skutečných úmyslů. Rozhovor je utlumen v atmosféře strachu, kdy lidé se z obavy bojí říci svůj názor. Dialogu naopak škodí i špatně pojatá svoboda, kdy lidé se neostýchají říci či napsat cokoliv bez vnitřní etické odpovědnosti.

Právě tato hlubší etická odpovědnost člověka za činy i slova je jedním z charakteristických přístupů křesťanské víry k životu. Je i jedním z úkolů církve v současné společnosti na tuto rovinu etické odpovědnosti upozorňovat a tím někdy jít i proti proudu. **Tomáš Butta**

Z našich setkání

Duchovní obnova

„Jedu na duchovní obnovu.“

„Hmm, tak na tohle já opravdu nemám čas,“ zareagoval jeden z mých kolegů na moje oznámení a v jeho hlase byl patrný trochu přezíravý úsměšek. Nutno dodat, že s podobnou reakcí jsem se nesetkala poprvé a určitě ne ani naposled. Já sama jsem „neměla čas“ jet na duchovní obnovu celé čtyři roky. Stále bylo něco důležitějšího, něco, co bylo nutno zvládnout a proč jsem se tentokrát určitě nemohla zúčastnit. Někdy je to skutečně tak a jindy jsou to možná takové pseudodůvody, které si hledáme. Jistěže je nacházíme, protože vždycky bude něco, co jistojistě potřebujeme stihnout, co je nutno zvládnout, něco důležitého, co máme na práci. Samozřejmě jsme každý nastavený trochu jinak a jsou věci, co nás oslovují, a jiné, co jen málo nebo vůbec. Takže se opravdu může stát, že člověk zjistí, že tento způsob „zdá se mu být poněkud nešťastným“. Tedy, že exercicie nejsou nic pro něj, či že vedení některého z exercitátorů jemu konkrétně zrovna nevyhovuje. Může být. Těžko to však lze zjistit, pokud se člověk neodhodlá a sám nezkusí. Pak se může také stát, že co ho kdysi neoslovovalo, třeba po letech najednou pro sebe objeví jako důležité a potřebné.

Sama jsem se žádné duchovní obnovy dlouho nezúčastnila, bylo to z výše uvedených důvodů i rádobý důvodů. Nyní jsem dlouho váhala a přihlásila se až na poslední chvíli. Zpětně nelituji, že jsem jela. Naopak. Exercicie pod vedením ThDr. Petra Šandery, které se konaly v penzionu Betlém v Janských Lázních, byly velmi duchovně obohacující. Soudě z reakcí zúčastněných, pak nejen pro mě, ale pro každého, kdo jsme tam byli. Jistě můžete namítnout, že

všichni se patrně snažíme modlit a číst Písmo, účastníme se bohoslužeb a pobožností atd..., tak k čemu nějaká duchovní cvičení? Tu ale jde o to vstoupit do ticha a nechat k sobě promlouvat Pána. Kolikrát se nám to v běžném životě zcela podaří? Kolikrát máme čas a možnost skutečně se ztišit a více naslouchat než mluvit? A kolikrát si dovolíme nahlížet biblický text poněkud „jinak“, nejen jako základ, který musím exegeticky zpracovat a stůj co stůj na něj napsat kázání na neděli? Nechat na sebe Boží slovo působit a vnímat je všemi smysly, prožít je, zakusit, procítit... do hloubky, kde se člověku často otevře něco netušeného, co do té doby nevnímal. Někdy přijde nečekaná odpověď, někdy to třeba i bolí, a jindy konejší. Je to nesnadné a zároveň krásné. Může to být očistující. A je v tom velká naděje a posila. Posila do dalších dní – pro službu, kterou konáme v církvi, i pro náš osobní život. Jsem moc ráda, že jsem tentokrát jela. Nic jsem neztratila, jen získala. A navíc sbor po dobu mé nepřítomnosti nespádl a lejstra, co se mi vrší na stole, na mě také počkala. S dětmi ve školách, kde učím, se budu scházet v příštích týdnech a se sestrami a bratry na biblické a na pobožnostech také. Návštěvy a další povinnosti, které jsem kvůli exerciciím odložila, tak jako tak nepominu... Vlastně se na to všechno zas docela těším. Jako kdybych se znovu nadechla. To zastavení a ztišení bylo po-žehnané a zpětně cítím, jak moc jsem je potřebovala. Bohu díky! Jen škoda, že nás tentokrát bylo tak málo. Třeba příště... Že řádky, které jste právě přečetli, jsou agitkou pro exercicie? No nepopírám, je to agitka, chcete-li to tak brát. Ale také je můžete vzít jako pozvání... na některou z dalších duchovních obnov.

Lada Kocourková

Koncert v čachovickém sboru

V neděli 8. listopadu proběhl v našem Sboru J. A. Komenského v Čachovicích koncert Čachovického ženského pěveckého sboru pod vedením Lenky Tomášové, za klavírního doprovodu Magdaleny Zikmundové.

Sólové party zpívala Věra Rousková a Jakub Kaniak. Koncert byl v naší náboženské obci v Čachovicích sou-

částí řady akcí k počtě M. J. Husa v roce 600. výročí jeho mučednické smrti. Jsme rádi, že koncert k počtě M. J. Husa nalezl takový ohlas (nejen u členů naší náboženské obce, ale zejména u široké veřejnosti), že náš sbor byl zaplněn do posledního místa.

Jelena Balenková

popřít, že i tato nihilistická doba nás častuje všelijakými průpovídkami: „Bud' statečný, bud' čestný, nečůň zlého, cit' sociálně, nevyhýbej se odpovědnosti atd.' U všech všudy, pročpak mám být statečný a poctivý, proč nemám činit zlého a nemám se vyhýbat odpovědnosti? Vždyť jsem jen vírem nějakých potrhých elektromů. Je tedy docela jedno, činím-li dobré či zlé. Má-li mít odpovědnost smysl, musí z mého jednání vyplynout věčné následky. Co však z mého jednání vyplývá, jest ničemné nic. Poněvadž všechno je nic, je boj pro ukojení mých pudů jedinou skutečností. - Tak by musila vpravdě vypadati každá etika, jež není zakotvena v myšlence závislosti na Bohu.“

S veškerou vážností se vyslovil apoštol Pavel k domněnce, že smrtí všechno končí: „Jeze tedy a pijme, neboť zítra zemřeme.“

Bůh nebo nicota - to není pouze problém akademický, jak by se mohlo jevit ještě tak před stoletím. To, že lidstvo této civilizace si počíná tak, že mu hrozí sebezničení, je jasným znamením ztráty posledního smyslu. Umírat pro ideje?

Pro co zemřel Hus, nebyla idea, nebyla to „oběť, přinesená absurditě“, jak je psáno v závěrečné větě Fundova článku. Jan Hus měl před očima kříž Ježíše Krista, jehož království není z tohoto světa a jenž vystupuje jako garant jeho smyslu, posledního i věčného. **Miroslav Matouš**

Nadace Via podpořila farskou zahradu

Farská zahrada u kostela Božího Spasitele v Podbořanech ožije! Po dlouhých letech, kdy místo v centru malého severočeského městečka chátralo, dojde díky Nadaci Via k jeho revitalizaci. Té se chopil místní spolek Okap, se kterým naše církev již druhým rokem spolupracuje. Díky této spolupráci se v kostele pořádají koncerty, rodinné akce a oslavy duchovních svátků. „Bohužel sdružení nemohlo plně využívat celkem rozsáhlou zeleň, která ke kostelu patří,“ říká bratr kazatel Ivo Kraus. Spolek Okap ve spolupráci s místním podnikatelem Leem Peterkou podal žádost o dotaci v programu Města z jiného těsta a ve své snaze uspěl. Spolku je přislíbeno 58 000. O další peníze žádá firmu Logit, jež je spolehlivým dobročinným dárcem na místní aktivity. A na co se mohou farníci a obyvatelé Podbořan těšit? Plánuje se obnova trávníku, ošetření a výsadba stromů, založení záhonů, lavičky a výstavba dřevěného altánku. Zahrada bude otevřena široké veřejnosti a to vždy v otvíracích hodinách. „Z dotazníků vyplynulo, že si lidé nejvíce přejí altán a vodní jezírko. Uvidíme, co budeme schopni ze získaných peněz realizovat. Nechceme určitě slevit z našeho plánu vytvořit příjemné, odpočinkové místo, s krásnou zelení, které bude vždy několikrát v roce sloužit k venkovním produkcím,“ říká Ivo Kraus a dodává, že zahrada se nedá obnovit bez pomoci dobrovolníků a mecenášů. Naštěstí jsou v Podbořanech lidé, kterým záleží na tom, aby kostel zkvětal. Nakonec je to jedna z nejhezčích staveb, které v Podbořanech jsou. Díky sestře Jiřině Navrátilové, paní Iloně Imříškové, manželům Havrdovým, paní kostelnici Kavanové a řadě dalších se daří tuto kulturní památku udržet. Zahrada je prvním krokem k plánované kavárně, která by měla vzniknout v zadní části kostela a ze které bude na zahradu přístup.

Edita Langpaulová

O posledním smyslu

Dokončení příspěvku br. Miroslava Matouše, který je reakcí na projev filosofa a religionisty dr. Otakara Fundy v Karolinu (přednesen na konferenci Jan Hus a pražská univerzita)

Vědecký název člověka je homo sapiens, člověk moudrý; uvážíme-li, jak smýšlí a jedná, je to, mimě řečeno, přehnané. Podle Descartova výroku „Myslím, tedy jsem“, by název člověka mohl být „homo cogitans“ (myslící), a podle Fundova filosofického směru „homo rationalis“ (rozumný). Ovšem není jen ratio - rozum, zdroje poznání jsou rozděleny počínaje smyslovou zkušeností: rozumět, chápat, cítit, vnímat.

O. Funda píše: „Kritická racionalita se nezřídka jedná, nýbrž je jiným modem jednání.“ Není zde blíže vysvětleno, v čem je jiným, ukázkou je věta: „Konat každý den pozitivní počiny“ - Nebo: „Naším údělem je unést své lidství, fragmentárnost, svou nedocelenost a nevzdat se pokud možno co nejvíce střízlivého, věčného, racionálně kritického řešení problému zde a nyní.“ Náročné předsevzetí, zaměřené do reálného současná, je možno porovnat s „kvalitativním obsahem“ křesťanství, jak je obsaženo v Ježíšově Kázání horském s jádrem činorodosti, zaměřené ovšem k poslednímu smyslu. O ten právě jde. „Zkušenost ztráty smyslu vede k otázce, zda veškerý smysl není lidsky cent-

rován na relativní vztah k životu. Je-li tomu tak, stojíme před nihilismem.“ To jsou slova Jana Patočky.

Proslulý astrofyzik Stephen Hawking se vyslovil - řekněme neutrálně: „Má práce ukazuje jen to, že nemusíme přijímat představu vesmíru, který vznikl jako výsledek Boží myšlenky. Ale pořád zbývá otázka, proč se vesmír obtěžuje vůbec existovat. Chcete-li, můžete definovat Boha jako odpověď na tuto otázku.“

Oporu pro kvalitativní pozitivismus nachází O. Funda v sumerském eposu o Gilgamešovi, kde je „vyslovena marnost člověkového hledání „něčeho, co má věčnou platnost““. Dovolává se i biblických knih Jób a Kazatel, kde je podle O. Fundy rovněž „vysloveno rozpoznání, že otázka po posledním smyslu zůstává bez odpovědi.“

Jenomže Job se vzpírá odmítnout poslední smysl v Bohu: „Byť mne i zabil, což bych v něho nedoufal?“ A Kazatel končí závěrečnou kapitolou slovy: „A navrátí se prach do země, jakž prvé by, duch pak navrátí se k Bohu, kterýž jej dal“, a zejména posledními dvěma důraznými větami: „Summa všeho, což jsi slyšel: Boha se boj, a příkázání jeho ostříhej, nebo na tom všecko člověku záleží, poněvadž všeliký skutek Bůh přivede na soud, i každou věc tajnou, buď to dobrou, buď to zlou.“

Místo „Bůh nebo nicota“ dosadíme „Bůh nebo smrt“; je to v podstatě totéž, ale opticky se nás to týká velice bytostně: jsme lidé, ne roboti. V románu Karla Čapka „R.U.R.“ se

ptá žena Helena robotky: „Sullo, vy se nebojíte smrti? - Neznám, slečno Gloryová. - Víte, co by se pak s vámi stalo? - Ano, přestala bych se hýbat.“ Ožehavému problému se hleděl vyhnout filosofickou kličkou Epikuros: „Dokud žijeme, smrt se nás netýká. Když zemřeme, netýká se nás také. Nemusíme se tedy o smrt zajímat.“

O. Funda se problému nevyhýbá. Před dvanácti lety napsal: „To, že zemřeme jako jednotlivci i jako civilizace a že - jak se domnívám - po smrti nic není, je realita, s níž je třeba filosoficky kvalifikovaně žít, není to skepse a už vůbec to není hlásání skepse a beznaděje.“ A ve své letošní přednášce zdůrazňuje: „Pro kritické racionalisty výpověď, že otázka po posledním smyslu je bezpředmětá, má pozitivně realistický akcent. I když není žádný poslední smysl, i když není metafyzická garance posledního smyslu, není to důvod k resignaci ani k bezbřehému relativismu či k povrchnému bezduchému konzumu požitků a prožitků. ... Někteří tento nárok lidského údělu neunesou a propadají se do nihilistické resignace, jiní se upínají k plytké konzumní povrchnosti, jiní unikají do fikci o konečném naplnění dějin. Je však - povědí kritičtí racionalisté - ještě jiná cesta. Cesta racionálně kritického myšlení, hledání východisek bez vyhrocených krajností, cesta ustavičné kritické sebereflexe.“

Zpochybnění jen racionálních východisek k pozitivnímu naplnění života obsahuje útlá knížka Franze Werfla „Velká otázka“ (1936): „Nedá se

Zprávy

Projekt Husovy Louny 2015 se uzavřel

Z představení nového CD „Mistrům Janům“ ve Vrchlického divadle v Lounech.

Rok 2015 byl věnován 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa. V Lounech vznikl k této příležitosti projekt „Husovy Louny 2015“, v jehož rámci byly konány akce, které připomínaly toto výročí. Během roku jsme tedy mohli navštívit celou řadu kulturních pořadů: koncertů, výstav, přednášek a dokonce nesoutěžní festival ve hře na klavír „Okouzlení klavírem“, který měl bohatý doprovodný program zaměřený na husitství a osobnost Jana Husa. Projekt vznikl ze spolupráce Církve československé husitské - NO Louny, Základní umělecké školy, Městské knihovny, Oblastního muzea, Státního okresního archi-

vu a Městského informačního centra. Většina akcí se konala vždy šestý den v měsíci. V listopadu se projekt uzavřel. Hlavní koordinátorkou projektu byla sestra farářka Helena Smolová.

Náboženská obec v Lounech uspořádala několik přednášek a kulturních pořadů, vydala sborník „Mistr Jan Hus a Louny“ a vyhlásila výtvarnou soutěž „Mistr Jan Hus očima dětí a mládeže“. Její vítěze přijal ve svém sídle pražský biskup David Tonzar a předal jim diplomy a ocenění. Děti s ním prožily krásný den plný sportu a zábavy. Soutěže se celkem zúčastnilo 196 dětí a jejich práce budou až do 31. prosince zdobit prostory husitského kostela v Lounech. Byl to rok plný spousty práce, ale také rok plný krásných akcí, o které byl mezi lidmi velký zájem. Projekt „Husovy Louny 2015“ vyvrcholil v pátek 6. listopadu ve Vrchlického divadle v Lounech. Základní umělecká škola Louny zde představila své nové CD „Mistrům Janům“, které vzniklo v rámci tohoto projektu. Pozvání přijal a do života CD vyslal bratr biskup David Tonzar. Obsahem CD jsou středověké texty zhudebněné skladatelem Danielem Dobiášem. Na realizaci se kromě žáků a učitelů ZUŠ Louny podílela také herečka Táňa Fischerová. V rámci tohoto slavnostního večera předal br. biskup se ses. farářkou ocenění dětem, které ilustrovaly sborník „Mistr Jan Hus a Louny“.

Projekt Husovy Louny 2015 se uzavřel, pro náboženskou obec Louny to byl velice úspěšný projekt, a proto se již nyní těšíme na projekty další, kterých se zúčastníme nebo které vymyslíme.

Ivana Derflerová

Z duchovní obnovy v penzionu v Janských Lázních (viz článek na 3. straně)

Z ekumeny

BOHOSLUŽBA V KATEDRÁLE SV. PETRA V ŽENEVĚ

V neděli 15. listopadu 2015 se členové Ústředního výkonného výboru Světové rady církví, který zasedal v Ženevě, zúčastnili bohoslužby v katedrále sv. Petra, kde v rámci prohlášení vyjádřili hlubokou lítost nad násilím, které bylo spácháno ve světě, mj. v Paříži. V tiché modlitbě vzpomenu na oběti terorismu i jejich zarmoucené rodiny a stoleté výročí genocidy v Arménii. Tématem SRC je v tomto období (až do dalšího valného shromáždění v roce 2021) „Putování k míru a spravedlnosti“.

Martina Viktorie Kopecká,

členka Ústředního výkonného výboru SRC, zastupující CČSH

Fotografie z archivu SRC

Jáhenské svěcení

Náboženská obec ve Dvoře Králové dne 24. října prožívala důležitou chvíli, kdy jejich kazatelka Anička Holínská přijala svátost jáhenského svěcení. V rozchvělé atmosféře jsme se sestrou Aničkou zakusili velkou radost prozářenou světlem naděje víry. Po bohoslužbách nás příjemně naladila studentská kapela Springhit z Jaroměře a vůně horké kávy s milým pohoštěním.

Náboženská obec, duchovní náhodského vikariátu i obyvatelé domova důchodců, kam Anička dojíždí se svým aktivizačním programem Chytré hlavičky, všichni popřáli naši sestře v Kristu, aby zakoušela Boží blízkost a vedení i nadále a těšila se ze své nové služby Pánu.

Jana Pechancová

Vyhledávací řízení na pozici přednosty/přednostky organizačně-ekonomického odboru úřadu ústřední rady CČSH
Církev československá husitská hledá přednostu/přednostku organizačně - ekonomického odboru úřadu ústřední rady.

• **Kvalifikační předpoklady:** VŠ vzdělání – ekonomické nebo právnické; praxe, organizační schopnosti, manažerské dovednosti; členství v CČSH.
• **Nabízíme:** služební poměr v CČSH, možnost i částečného úvazku,

minimálně však 0,75. Předpokládaný nástup od února 2015. Žádost s životopisem zašlete do 21. 12. 2015 na adresu Církev československá husitská, personální oddělení, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6; nebo mailem na adresu personalistika@ccsh.cz. red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

PŘÍCHOD SYNA ČLOVĚKA

Nahrad'te symboly písmenky podle následujícího klíče.

◆ = A	♣ = L	⌋ = Š
⌈ = B	♠ = M	⊠ = T
☺ = E	♣ = N	◆ = U
○ = I	⊙ = O	⊔ = V
✕ = Í	⊕ = P	⌋ = Y
⊙ = J	♣ = Ř	♣ = Z
⊙ = K	♣ = S	

(Řešení z čísla 47: Moje království není z tohoto světa.)

Jana Krajčířiková

Akce borovanského Nazaretu

- **Kurzy v Nazaretu**
Origami – skládání ozdob z papíru – 5. 12. od 9 h, Nazaret Borovany.
- **Koncerty**
Adventní koncert vokální skupiny X-TET – 6. 12. od 16 h, malovaný sál Borovanského kláštera,
- **Adventní trhy Nazaret**
29. 11. adventní odpoledne od 14 h, Borovany
6. 12. Klášter Nové Hrady od 10 h
12. 12. Adventní trh N. Bystřice od 14 h
13. 12. Trhové Sviny od 8 - 16 h
14. - 19. 12. Radniční náměstí Č. Budějovice, denně od 9 - 19 h
14. - 23. 12. Náměstí P. Otakara Č. Budějovice, denně od 10 - 20 h.

MH

Vhodný dárek pod stromeček

Nevíte, co nadělit bližním k Vánocům? Objednejte jim

celoroční předplatné týdeníku Český zápas na rok 2016 s „Vánočním dárkovým poukazem“.

Objednávku je třeba smluvit a zaslat a předplatné uhradit nejpozději do pondělí 14. prosince. Uvádějte Vaše data, coby plátce (vč. adresy, na kterou zašleme „Vánoční dárkový poukaz“, potvrzující předplatné), i data (vč. adresy) obdarovaného, na jehož adresu bude týdeník po Novém roce zasílán.

Objednávat můžete na e-mailu: frantisek.brynych@ccsh.cz nebo na tel.: 220 398 117

s uvedením hesla „Vánoční dárkový poukaz“. Český zápas (vč. starších čísel) samozřejmě můžete objednávat i v průběhu celého roku, ovšem již bez „Vánočního dárkového poukazu“.

